

Til samtlige kommuner, regioner og socialtilsyn samt relevante myndigheder og organisationer

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00
sim@sim.dk

Sagsnr.
2020 - 11230

Doknr.
340401

Dato
10-12-2020

Orientering om kommunernes mulighed for at yde kompensation for sociale tilbuds merudgifter til COVID-19

Social- og Indenrigsministeriet ønsker med denne orientering at præcisere og give et samlet overblik over kommunernes muligheder for kompensation for sociale tilbuds merudgifter til håndtering af COVID-19 på socialområdet.

Aftale om kommunernes økonomi for 2021

Som led i aftalen om kommunernes økonomi for 2021 er regeringen og KL enige om, at kommunerne kompenseres med i alt 2,6 mia. kr. til håndtering af merudgifter relateret til COVID-19 i 2020. Der er i aftalen ikke fastsat krav om størrelsen på kompensationen til de enkelte kommunale og private tilbud, da det vil være op til en lokal vurdering på baggrund af lokale forhold.

Det forudsættes, at der er hjemmel til kompensationen (enten i aftalen mellem tilbudet og kommunen eller i lovgivningen), og at den enkelte kommune går i dialog med de private tilbud omkring udgifter relateret til COVID-19 og i dialogen finder et niveau for kompensation til de private, som er i balance med den fornødne dokumentation og merudgiftsniveauet i kommunen i øvrigt.

Det er således forudsat, at kommunen går i dialog med de sociale tilbud omkring udgifter relateret til COVID-19. De sociale tilbud har dog også mulighed for at rette henvendelse til kommunen med henblik på en dialog om kompensation.

På socialområdet vil det sige, at kommunen enten kan

- yde et tilskud til det sociale tilbud efter § 14, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 1017 af 19. august 2017 om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner (finansieringsbekendtgørelsen),
- betale en forhøjet takst til det sociale tilbud, eller
- indgå forhandling med det sociale tilbud om ændret betaling.

Disse muligheder uddybes nedenfor.

Kommunerne kan yde tilskud til sociale tilbud efter serviceloven

Det bemærkes, at der med ”sociale tilbud” i forbindelse med denne kompensationsmulighed menes takstfinansierede tilbud, der er oprettet efter §§ 32, 36, 66, 103, 104, 107,

108, 109, 110 eller 192 i lov om social service, og som er omfattet af § 8 i bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner.

Det følger af finansieringsbekendtgørelsens § 14, nr. 2, at den kommunale, regionale eller private driftsherre – med henblik på at oprette eller opretholde tilbud – kan indgå aftaler med en eller flere kommunalbestyrelser om delt finansieringsansvar. I den forbindelse forstås aftaler, hvor en eller flere kommunalbestyrelser bidrager til finansieringen af et konkret tilbud, uden at kommunalbestyrelsen selv er driftsherre.

Social- og Indenrigsministeriet skal således fremhæve, at denne mulighed også gør sig gældende i forhold til, at en eller flere kommunalbestyrelser kan yde tilskud eller anden form for driftstilskud til det kommunale, regionale eller private tilbud efter serviceloven for at dække tilbuddets merudgifter til håndtering af COVID-19, hvis det sker med henblik på at opretholde et tilbud.

Med denne løsning vil enten den visiterende kommune eller den stedlige kommune for de sociale tilbud kunne kompensere sociale tilbud for merudgifter til COVID-19. For at sikre, at der ikke sker dobbeltkompensation, bør kommunerne bede de sociale tilbud om dokumentation for, at tilbuddet ikke allerede er blevet kompenseret af en anden kommune. Kommunen skal i den forbindelse iagttage offentligtretlige grundsætninger om neutralitet, saglighed og lighed i forvaltningen samt om økonomisk forsvarlig forvaltning. For det andet skal kommunen iagttage statsstøttere reglerne, udbudsdirektivet, som udmøntet i udbudsloven, og anden EU-lovgivning, og anden lovgivning, såsom de kommunale og regionale bevillings-, regnskabs- og revisionsregler, markedsføringsloven m.v.

De sociale tilbud har mulighed for at hæve taksterne

Det bemærkes, at der med ”sociale tilbud” i forbindelse med denne og den følgende kompensationsmulighed menes takstfinansierede tilbud, der er oprettet efter lov om social service, og som er omfattet af § 8 i bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner.

Social- og Indenrigsministeriet offentliggjorde i juni 2020 et Q/A på ministeriets hjemmeside om de sociale tilbuds håndtering af merudgifter til COVID-19.

Det fremgår blandt andet af ministeriets offentliggjorte Q/A, at der inden for gældende regler er mulighed for at øge taksterne for sociale tilbud efter serviceloven som følge af COVID-19-relaterede ekstraudgifter. Hvis tilbuddene således ikke kan afholde deres COVID-19-relaterede ekstraudgifter inden for det almindelige driftsbudget, kan de hæve deres takster, selv om det er midt i året, da budgetforudsætningerne har ændret sig.

I givet fald skal takstændringerne ske på baggrund af et ændret budget, som skal godkendes af socialtilsynet. Det anførte har som konsekvens, at tilbuddene kan få merudgifterne dækket af kommunerne via hævede takster.

Det bemærkes, at denne mulighed for kompensation for de sociale tilbuds merudgifter til COVID-19 er meldt ud i forbindelse med aftale om ”Et stærkt civilsamfund både under og efter COVID-19” fra 7. april 2020. Muligheden gør sig fortsat gældende.

De sociale tilbud kan genforhandle betalingen med den visiterende kommune

Hvis det sociale tilbud ikke hæver taksterne, har tilbuddet til enhver tid mulighed for at forhandle eller genforhandle betalingen med den visiterende kommune efter almindelige aftaleretlige regler.

Hvis det sociale tilbud således genforhandler aftalen og betalingen med den visiterende kommune, vil underskuddet/merudgifterne blive finansieret af den visiterende kommune.

Afsluttende bemærkninger

Det følger af ovenstående, at kommunen kan yde tilskud eller anden form for driftstilskud til det kommunale, regionale eller private tilbud efter serviceloven, de sociale tilbud kan hæve deres takster efter gældende regler eller forhandle eller genforhandle betalingen med den visiterende kommune efter almindelige aftaleretlige regler. På denne måde vil tilbuddets merudgifter til håndtering af COVID-19 kunne blive dækket af kommunerne.

Kommunerne skal være opmærksomme på, at hvis der hverken ydes et tilskud til det sociale tilbud efter finansieringsbekendtgørelsens § 14, nr. 2, betales forhøjet takst til det sociale tilbud, eller indgås forhandling om ændret betaling til det sociale tilbud, vil det kunne få betydning for de sociale tilbuds mulighed for at fortsætte deres virksomhed.

Kommunen skal, uanset hvordan de sociale tilbuds merudgifter til COVID-19 søges dækket, sikre sig tilstrækkelig dokumentation, herunder med henblik på at der ikke sker dobbeltkompensation.

Det bemærkes endeligt, at de sociale tilbud kan gå i dialog med kommunerne om udgifter til håndtering af COVID-19, der er afholdt i 2020. Det gælder også, hvis et tilbud tidligere har oplevet at få afvist kompensation for udgifter til COVID-19 af en kommune, inden denne orientering er udsendt.

Med venlig hilsen

Anita Hørby

Kontorchef